

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 7

Sub. Code :

1	0	1	7	0
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	1
---	---	---	---

Bachelor of Arts (FYUP) 1st Semester
(2124)

SOCIOLOGY BASICS OF SOCIAL RESEARCH-I

Paper : SOCSEC1 (In all Mediums)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 68

Note :— (1) Attempt **FOUR** questions in all, including Q. No. 1 which is compulsory and selecting **ONE** question from each unit. Each question is of **18** marks.

(2) For private candidates, who have not been assessed earlier for internal assessment, the marks secured by them in theory paper will proportionately be increased to maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

1. Attempt any **SEVEN** of the following :

- (i) Define Research.
- (ii) Characteristics of Research.
- (iii) Sources of Hypothesis.
- (iv) Sampling.
- (v) Bias.
- (vi) Questionnaire.
- (vii) Case Study.
- (viii) Pure Research.

- (ix) Applied Research.
(x) Simple Hypothesis.

7×2=14

UNIT-I

2. Describe the stages of Social Research. 18
3. Write a note on Qualitative Research. 18

UNIT-II

4. Describe the types of Sampling in Research. 18
5. Explain the significance of Hypothesis. 18

UNIT-III

6. Write a note on the Interview Method. 18
7. Describe the way data is collected through a schedule. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- (1) कुल चार प्रश्नों के उत्तर दीजिये, जिसमें प्रश्न संख्या 1 भी शामिल है जो कि अनिवार्य है तथा प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का चयन कीजिये। प्रत्येक प्रश्न 18 अंकों का है।

(2) निजी अभ्यर्थियों के लिए, जिनका पहले आंतरिक मूल्यांकन नहीं हुआ है, उनके द्वारा थ्योरी पेपर में प्राप्त अंकों को आंतरिक मूल्यांकन के बदले पेपर के अधिकतम अंकों के अनुपात में बढ़ा दिया जाएगा।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं सात प्रश्नों के उत्तर दीजिये :
- (i) अनुसंधान को परिभाषित कीजिये।
 - (ii) अनुसंधान की विशेषताएं।
 - (iii) परिकल्पना के स्रोत।
 - (iv) नमूनाकरण।
 - (v) पूर्वाग्रह।
 - (vi) प्रश्नावली।

(vii) ਕੇਸ ਸਟਡੀ।

(viii) ਸ਼ੁਫ਼ਾ ਅਨੁਸੰਧਾਨ।

(ix) ਅਨੁਪ੍ਰਯੁਕਤ ਅਨੁਸੰਧਾਨ।

(x) ਸਰਲ ਪਰਿਕਲਪਨਾ।

7×2=14

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਨੁਸੰਧਾਨ ਦੇ ਚਰਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਜ਼ਿਏ। 18
3. ਗੁਣਾਤਮਕ ਸ਼ੋਧ ਪਰ ਏਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-2

4. ਸ਼ੋਧ ਮੇਂ ਨਮੂਨਾਕਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 18
5. ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੇ ਸਹਤਵ ਕੀ ਵਯਾਵਯਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-3

6. ਸਾਖਾਤਕਾਰ ਵਿਧਿ ਪਰ ਏਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18
7. ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਸਾਧਯਸ ਸੇ ਡੇਟਾ ਏਕਤਰ ਕਰਨੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- (1) ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

(2) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਆਕਲਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਊਰੀ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪੇਪਰ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

1. ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ :
 - (i) ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
 - (ii) ਖੋਜ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
 - (iii) ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੇ ਸਰੋਤ।
 - (iv) ਨਮੂਨਾ ਲੈਣਾ।

- (v) ਪੱਖਪਾਤ।
- (vi) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ।
- (vii) ਕੇਸ ਸਟੱਡੀ।
- (viii) ਸੁੱਧ ਖੋਜ।
- (ix) ਅਪਲਾਈਡ ਰਿਸਰਚ।
- (x) ਸਧਾਰਨ ਪਰਿਕਲਪਨਾ।

7×2=14

ਯੂਨਿਟ-I

- 2. ਸਮਾਜਿਕ ਖੋਜ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 18
- 3. ਗੁਣਾਤਮਕ ਖੋਜ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

- 4. ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 18
- 5. ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

- 6. ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਧੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18
- 7. ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 18